

Практичне заняття №10. Правові та організаційні засади конфіденційного співробітництва.

Теоретичні питання:

1. Поняття та правова природа конфіденційного співробітництва.
2. Порядок залучення осіб до конфіденційного співробітництва.
3. Права та обов'язки осіб, які конфіденційно залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.
4. Документування взаємодії та забезпечення анонімності.
5. Державний захист осіб, які співпрацюють з оперативними підрозділами.
6. Практичні та організаційні механізми оцінки достовірності отриманої оперативної інформації.
7. Особливості захисту конфідентів та проведення співпраці у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану

Практичні завдання:

Кейс 1.

Оперативний співробітник встановив контакт із місцевим адвокатом, який має цінну інформацію про верхівку організованого злочинного угруповання. Адвокат готовий співпрацювати, але за умови, що він передаватиме дані, отримані під час конфіденційних консультацій зі своїми клієнтами.

Оцініть правомірність залучення такої особи. Чи дозволяє Закон України «Про ОРД» та КПК таку співпрацю? Які професійні категорії осіб заборонено залучати до конфіденційного співробітництва?

Кейс 2.

Для розкриття серії крадіжок у великому ТРЦ необхідно залучити конфідента. Є три кандидати: 1) Охоронець, який має борги за кредитами; 2) Колишній засуджений, який хоче «загладити провину» перед суспільством; 3) Прибиральниця, яка випадково почула розмову підозрюваних.

Проаналізуйте сильні та слабкі сторони кожного кандидата. Яку мотивацію слід використати для вербування кожного з них? Кого б ви обрали як основного агента?

Кейс 3.

Конфідент «Орел» призначив термінову зустріч оперативнику у людному парку в центрі міста, оскільки має передати флешку з документами. Під час зустрічі оперативник помічає, що за конфідентом може вестися спостереження з боку злочинців.

Розробіть алгоритм дій оперативника. Як провести зустріч, щоб не розшифрувати «Орла»? Які помилки в організації зустрічі були допущені?

Кейс 4.

Конфідент «Маяк» повідомляє, що завтра о 20:00 відбудеться передача великої партії наркотиків у закинутому гаражі. Проте технічні засоби (прослуховування) вказують на те, що підозрювані в цей час збираються бути в іншому кінці міста на святкуванні.

Як перевірити щирість конфідента? Чи може це бути дезінформація («підстава»)? Опишіть методи оцінки достовірності отриманої оперативної інформації.

Кейс 5.

Після успішної операції та затримання лідера банди, конфіденту почали надходити анонімні погрози. Його автомобіль було пошкоджено, а біля дверей квартири залишено записку: «Ми знаємо, хто ти».

Які заходи державного захисту мають бути застосовані негайно? Розпишіть процедуру зміни ідентифікаційних даних особи (легендування).

Кейс 6.

Оперативний працівник залучив особу до співпраці лише на основі усної домовленості, не оформивши письмову угоду та не присвоївши псевдонім. Інформація, надана цією особою, допомогла затримати кілера, але адвокат затриманого в суді заявив, що докази отримані незаконним шляхом від «невідомого інформатора».

Які процесуальні наслідки порушення порядку залучення особи? Як правильно легалізувати інформацію, отриману від конфідента, для використання у кримінальному провадженні?

Кейс 7.

В місті поблизу лінії фронту діє інформатор, який повідомляє про пересування ворожої техніки та коригувальників вогню. Раптово зв'язок з ним зникає, а через два дні він виходить на зв'язок через невідомий номер і просить терміново зустрітися на околиці міста, яка постійно обстрілюється.

Оцініть ризики (засідка, полон, перевербування). Які особливості забезпечення анонімності та зв'язку в умовах воєнного стану та активної роботи ворожих засобів РЕБ?

Кейс 8.

Конфідент вимагає збільшення грошової винагороди, мотивуючи це зростанням ризиків. Водночас він пропонує оперативнику «спровокувати» об'єкт розробки на отримання хабаря, щоб швидше закрити справу і отримати премію.

Де проходить межа між активним сприянням розкриттю злочину та провокацією злочину? Які наслідки для оперативника та справи матиме погодження на таку пропозицію?